

$\frac{76}{2}$

अथ

जातकपद्धतिः

$\frac{76}{2}$

Jatakapaddhati

केशव देव श्रुता

Kesavadevi Vajna

(136)

P. 202 Mrs Catalog
S. No. 54

अथ

॥ जातकपद्धतिः ॥

बैराव देव श्रुता

76
2

76
2

+

76
2

८० के० म०

१

॥ श्रीगणेशायनमः ॥ ॐ नमो विष्णुपशारदाभ्युतशिवव्रत्तार्कमुख्यग्रहकु
र्वे जातकपद्धतिस्फुटतरं ज्योतिर्विदां प्रीतये ॥ ये त्रैः स्पष्टतरोत्रजन्मसमयो वि
धोत्रखेदाः स्फुटयत्यस्ये हि घटतउद्गम इहास्तर्क्षसषड्भः सच ॥ १ ॥ रात्रिः शे
षमितं युतदिनदलेनाहो गतं शेषकं विश्लेष्यं खलु पूर्वपश्चिमतत त्रिंशच्युतं
चोन्नतं ॥ यत्पूर्वोन्नतषड्युत्तरवितः पश्चान्नतादिस्तथायल्लं कोदयैकेभ्यल
गमिवतं न्माध्यसषड्सुखं ॥ २ ॥ अं शो व्यस्तखभ १० स्य भूयमहतो योज्यस्त
नो द्विच्युतो वंधौतेपिचसांगभास्तनुमुखाः सधिर्द्वियोगोद्धितः ॥ शून्यं सं
धिषुभावगेखिलफलं स्याद्भावसंध्यं तरेष्वाप्तं संधिखगांतं रसयचयं
भावाधिकेत्येखगे ॥ ३ ॥ इतिकेशवदेवज्ञविरचितायां जातकपद्धतौ भा
वाध्यायः ॥ खै० कादिभेद्रक्षावर्जितदशकस्य गुरुणा चेदष्टवेदेष्ट

१ काणि द्विसवेदरा मयमभरुवाभाभ्रमे x

रामाय०

१

ताः ४॥ मंदेनाकयमेरुसजानगुणोददधिध्रुवास्संस्कृताः भा
गग्रस्यवद्विरवानल३० लवेनाव्युद्धतादग्मेवेत् ॥ ४॥ इति दध्वाध्या
यः ॥ नीचो नो मगणा १२ न्युतः षडधिकश्रेत्सुदृढदोऽवबलं
स्वर्षेर्द्ध३० समभेष्टमस्त्रिचरणा ४५ मूलत्रिकोणो बलं ॥ मि
त्रर्षेर्द्धि १५ रधीष्टमेत्रयइभांशा ३० वैरिभेऽष्ट्यशको ३५ दंतांशो
३५ र्ध्वरिभेगृहाधिपवशात् रेवटस्य सप्तैक्यजं ॥ ५॥ श्रुक्नेंद्रसमभां
शकेहिविषमेत्येदधुरंध्रिं २५ वलं केन्द्राधेषु चरूपका १५ चरणा
न २५ यद्धतिरेवः क्रमात् ॥ स्त्री रेवटोचरमेतराः प्रथमकेकीवो
चमष्ट्येतथा द्रेष्काणो वितरांतरतिपादमुदितं स्यात्स्त्रानवी
यंतिदं ॥ ६॥ मंदाललग्नमिताकुजाच्चहिबुकंशोध्यं विधोर्भा

र्गवात्माध्यज्ञादुरुतोस्तमत्ररसर्द्धभात्युष्टंयजेच्चक्रतः॥१२॥दि
 ग्वीर्यंरसर्द्धहत्वथोसमयजंरूपंसदास्याद्विहस्तिंश३०॥इत्त
 नतोन्नतेशशिकुजाकीर्णांपरेषांवलेगा७॥श्रुक्लंतेतिथि१५॥ह
 र्द्धतेष्यतिथयोवीर्यंसतांभू१चुतंपापानांद्विगुणंविधोरिदमथा
 न्द्रूपंशकेषुक्रमात्॥सोभ्याकर्किभुवानिशःशशिसिताराणां
 चरूपंसंदेज्यस्याथाद्रिचयाद्वलीकिलसमामासघुहोरेश्वर
 ॥८॥सहाक्रांतिभागेर्युताज्ञस्यसिद्धः२४शानीद्वोर्युतोनाःक्रमा
 धाम्यसोम्येः॥विलोमंपरेषांगजामोधिभक्ताभवेदायनंवीर्यमर्क
 स्पदाग्रं॥९॥मध्यस्पष्टयुतेर्दलो नितचलंचेषारव्यकेद्रकुजाके
 द्रंचेद्रतैसर्गिकंस्याद्वलंमदारज्ञसुरेज्यशुक्रशशभृतीक्ष्णघृती

नां क्रमात् ॥ १० ॥ युद्धे वा एवियोगात् च खगयोर्वीर्यैक्ययोरंतरं सं
सौम्यस्त्वले सयंच यमदिवसस्त्वस्य कुर्याद्वले ॥ सदृष्ट्यभियु
गुग्रदृष्टिचरणानखेठवीर्यं भवेन्दावानां वलमीशजं न चतुष्याह
ख्यकीठांबुजाः ॥ ११ ॥ जाया ब्राह्मणखभोनिताः खलु ततो दिग्वीर्य
वतद्युतं सदृष्ट्यभिः युगुग्रदृष्टिचरणो तं ज्ञेय दग्युकपुनः
व्यर्केन्दुस्त्रिभयुक्तसायनरविश्चष्टाख्यकेन्द्रे तयोगे किष्टेष्टवि
धौ वले कुरुत तः प्राग्वन्नवीर्यायते ॥ १२ ॥ इति वलसाधनाध्या
यः ॥ ॥ ये चेष्टोच्चवले रसैर्विनिहते सैके निजारश्मयश्च
सुंगवलाहतेः पदमिहेष्टस्याद्वलो नैकयोः ॥ घातान्मूलमि
दं हि कष्टमथ तद्रूपं दशायाः फलं वीर्यं दक्षयगिष्टकष्टगुणि

ते द्वे चेष्टकृष्णकृष्णे ॥ १३ ॥ स्वाद्यै रूपं त्रिकोणोचरणा २५ विर
हितं ॥ स्वर्णगोर्द्ध ३० त्रयोष्टाशाः ३३ ॥ श्वाधीष्टर्द्धिष्टर्द्धयुजि
चचरणाः १५ स्यात्समर्द्धिष्टमांशाः ३३ ॥ भूपाशोर्द्धिष्टैरिगेहे ५
ध्यरिभयुजिरदांशा ३२ श्वनीचेख ० मीशादिष्टंगेहे ३५ तद्द्वैक
मसदद्यदलं षट्सुकार्ये तदैवे ॥ १४ ॥ पत्न्याः सप्तसुको
योः प्रथमयोरिष्टासदैवे कृता ४ से स्थाप्ये मदलादिष
सुचतदूर्द्धवर्गपानां पृथक् ॥ कलोत्तया सदसधुतीति जनि
जेतन्निघ्न इष्टाश्रुमेवर्गे टत्तस्वरवगोजसोः सदसदतोर्घ
तात्पदघ्रे स्फुटे ॥ १५ ॥ इतीष्टकृष्ण ॥ कर्कीर्द्धिष्टयुतोदयेवुध
सितोके द्वे श्वरीशेतरे ३१ ॥ १५ ॥ श्रुर्किं व्यमिति हि योगजमतो

३

न्यत्रोच्यतेऽत्रोन्मितं ॥ अल्पाश्चेत्किरणाः सरूपकिरणां द्विशे
 त्रयोर्ध्वविमूगोधं चेद्विकृतुंगसंभवगुणो तद्यातमूलं स्फुटं ॥ १४ ॥
 १६ ॥ यः स्वाधीष्टसुहृत्समार्यधिरिषोर्वर्ज्येति १८ अथ्विल
 १५ विश्वांके २५ गुणा ३ गृहे द्विगुणितायोगः क्रमात्तं हरेत् ॥ तदे
 षट् ६ सुट् गो २ शुभ १२ इति १८ जितैः २४ षट् ६ द्वैश्चैव गतिम
 स्वांशत्र्यं शगते सदारसगुणैः ३६ स्यादाश्रयारव्योगुणाऽ ॥ १७ ॥
 चेद्गतिमपूर्वगोध्यरिसुहृन्नेतरे हंकात्रिषू ६३ लब्धो नो
 युगशीष्टमे विनवका स्यात्समेकेवलः ॥ कायस्त्रिंशयकः सत
 स्फुटहते र्मलं सयोग्योगुणं खेठानां च तनोर्लवाः खयुग ४० हृत्
 षा इहं शा युषः ॥ १८ ॥ षडाल्ये सति खेचरो न उदये स्यांशो हृतैः

खाग्निभिः ३० स्वेकल्पेऽस्य च खाग्निः ३०
 भाजितलवैः सौम्यो निते त्वर्द्धितेऽनुना
 मूर्गुण एकमेदिवहुषु ते कस्य बद्धे जसः कार्यस्तदुणिता स्वदाय
 जलं वा श्रक्नाद्धं हानिस्त्रियं ॥ १९ ॥ दायं शोल्कलाः स्वयोग्य
 गुणकं द्याः खाभ्रनेत्रो २० ॥ द्याः अशायुर्धुसदं समादितु तनोर्त्त
 यांशकास्त्र्या ३ हताः ॥ दिग्म १० ॥ काहिसमादिचते बलवल्लग्नं त
 दोलग्नमेस्तुल्योद्धेः सहितं दिनिघ्नशरत्तद्वा तोमासयुक् ॥
 २० ॥ स्वोद्धो नोद्युचरागभासमधिकोग्राद्यो ल्यको नार्क १२ मत
 भीगाद्युचरोरिभेय दिगुणां ३ शोना विनावक्रगं ॥ ध्याता अस्तमि
 ते विनाश निमित्तो हानिर्द्धयेऽत्राऽधिकैकाधोपै ३ निसर्गजी

दंशकसमकेश्चिद्रुतुल्यं स्मृतं ॥ यस्येशोधिबलस्तदेव हि परैस्तेनाद्यमने
 र्यदंशयुर्वलथचाशतुल्यमखिलोक्तं ग्राह्यमेवादिमे २४ ॥ अंशयुश्चतनवि
 नेधिकवलेपेऽनिसर्गविधौ स्याच्चैतुल्यबलं द्वयोर्गुणितं तद्व्यायुषोऽन्यत्र य
 व्यायुषि विवले निहस्य च युतिर्वीर्ये क्यत्तदा त्रिजायुर्गुत्यास्त्रिलवोथ जैव
 मुदिते चेद्धेनवीर्यास्त्रयः ॥ २५ ॥ अल्पे हीनवलो वलीष उधिके वीर्ये ग्रह
 श्रोदयोभिन्नं स्वस्वमते स्म तायुरिति तत्प्राज्ञैर्व्यवस्थापितं ॥ अंशयुर्विहस
 म्मतं भवति तत्सत्यं च सत्योदितं स्याद्धर्मिह सुशीलपथ्य सुमुजानस्यादि
 दं पापिनां ॥ २६ ॥ हानिर्यास्तमिते रिभेप्यनुमतांशोत्वेत्यवुद्ध्यानतद्यस्मा
 च्छैलिकात्राश्रये स्तिनिखिलेः पैडादिषु क्ता ज्यतः ॥ अयुः सौरमिदं यंतो
 गणना सौराततः सूरिभिर्न्योक्तं सत्यमसद्यदत्यकथितं नास्तत्र कंसाव

नं॥२७॥ पंचाहं नखभूसमानकरिणाध्याधाधजातेर्नपी१६ जो काले
हिजिता २५ सथोष्टखरयोस्तत्ता नि २५ सूर्या १२ श्रुतां॥ अश्रायुः परमं र
दा ३२ नवदिहानीयायुरेवांपरायुर्निघ्नं नपरायुषांच १२० विहृतं तेषा
सुखायुर्भवेत् ॥२८॥ इति जातकपद्धतौ आयुर्दयाध्यायः॥ श्रीरस्तु
यस्यायुर्दसौ दशास्यच शुभेष्टोच्च स्वभांशे तथा रोहानीचपरिच्यु
तस्य च दिसा कष्टा रिनीचांशभे॥ त्यक्तोच्चैव वरोहीणीभवति साम
ध्योच्चमित्रस्वभाशे सदृष्टयुतः स्फुरत्करवलिष्टेष्टाधिके स्याद्युभा॥
२९॥ स्यादाद्याहिदशाधिको जस्य इहा कैदुदयानांच ततत्केद्रादियु
जीमंथदिवहवोवीर्यक्रमेण बहिः॥ चैदो जः समतायुषोधिकतयायुस्तु
त्यताचेद्वैमोघ्यात्स्यादुदितक्रमात्क्रमविधौवीर्यं हितत्रायते॥३०॥ चैल

६

ग्राघ दशाः स्वभावजफलं धौजासिपाकक्रमेर्कदोस्वेत्यथमाखगोदय
बलां प्रिर्भेन्यवर्गोर्द्धतः ॥ स्वेवर्गेशवलौर्द्धतोवलमिहेक्यमूलितेक्य
परेथेवंरिष्टदभंक्तजेवहुवल्लोभक्तातदारिष्टहत् ॥ ३१ ॥ भक्तरिष्टहत्ते
हिताहितश्रुभासलचनीचोच्चभास्ताघस्याश्रयतांविचार्यमतिमानरि
ष्टस्यभंगंवदेत् ॥ अष्टरिष्टहत्तोदशाक्रमइहोजः श्रीघराद्योदितंकष्टे
ष्टप्रवलांतशत्कस्वरुतंतसद्युक्तिस्त्रुन्यत्वसत् ॥ ३२ ॥ अर्द्धस्यैकभाग
स्त्रिकोणाग्रहगस्थंशस्यचास्तेनगांशस्यांघ्रेस्तुरस्त्रगेनिजगुणैः पत्तैक
मेस्याद्वली ॥ अंशादौकुरुत्तुपमत्रसमतांरुत्यान्यनाशछिदामशद्वाः स्वदश
पथकस्वलुंलवैक्याप्ताः स्युरंतर्द्धशा ॥ ३३ ॥ इत्याभ्योविदशास्ततोप्युपरशा
स्ताभ्यश्चसूक्ष्मंफलंपंचाशोनदिनद्वयंतुलयेत्यायुः कृतंदश्यते ॥ पक्षे
खिटलवातरेणचभवेन्मासांतरंचायुषः प्रोक्तंयैस्तुदशादिलभजफलंतेभ्योति

६

वगदिताचक्रार्द्धहानिर्भवेत् ॥ २९ ॥ दायंशाः द्युसदां पृथक्कृतु
 लवादिघ्नाषट्स्वसुद्धता ३६० अष्ट्योनास्तनुगेश्वलयद्विसद
 रोः ५६ याथापरे ॥ तिष्ठ्योगोदयभावजेनतनुगोत्रौचद्वलिष्ट
 स्यतत्साम्येपुष्टवलेतेतितनुपेऽस्मिन्नांशजेऽसौक्रिया ॥ २२ ॥ गोत्रा
 स्तत्त्वतिथिप्रभाकरतिथिं स्वर्गनिखाः पैडेजेनैसर्गेनखभूद्विगोध
 तिनुरबापंचाशदकर्तुणाः ॥ दायं ३ ॥ स्वगुणैः ईताहिभगणंशासाः
 ३६ समाधायुकीस्वर्गता २० श्वसमादिजैवमिभतत्त्वाशौर्घ्यमिभितं
 ॥ २३ ॥ स्याल्लिप्ताः खनखो
 २०० ऊताविभतनोर्वर्षादि
 पैडात्रिकेलग्रायुर्निखिलैस्त

नैसर्गेगुणकाः						पेडेगुणकाः							
र	चं	मं	वु	ल	शु	श	र	चं	मं	वु	ल	शु	श
२०	१	२	९	१८	२०	५०	१८	२५	१५	१२	१५	२१	२०

स्तुयस्ततद्वदिकशेषतत्सयकरः प्रोक्तेतर १२४।८।१२ स्थानगः
 ॥३७॥ यद्द्वयस्वचरस्य भावगहदयोगादिसर्वफलं योज्यं वृत्तिवृत्ति
 बलादिहदशायां चाथयो वैरियुक् ॥ पापः पापदशां विशेषसचविप
 ल्कर्त्तयते द्रुगदस्तकाले बलवान् रुवगः शुभसुहृदेषु सद्गुणि
 ॥३८॥ खेटस्तस्य यदष्टवर्गजफलं पूर्णं शुभं जन्मत निंदोर्वद्विषु
 च ३।६।१११० स्वभोज्य भसुहृदस्य त्रिकोणे स्ति यः ॥ दुष्टं मध्यम
 लं विर्ययगतस्यानिष्टमप्युक्तं शस्तं स्वल्पतरं रुवगस्य च वदेद्वा
 त्वावलं तत्त्वतः ॥३९॥ जीवे ह्यापि विभंगरिष्टज शिष्टरिष्टं विना
 म्नीयते चाद्यो बः शिष्टुं दुस्तरोपि च परो कार्ये पुनोपत्रिका ॥ कार्या प्र
 निमित्तपूर्वशकुने रक्षन्स्य मानधिया होराज्ञेन सुबुद्धिना हि बुद्धो
 दर्वश्च कालो बली ॥४०॥ नंदिग्रामे केशवो विप्रवयो धो मुद्गरो शास्त्र

संधं विलोक्य ॥ तेनोक्तेयं पद्धती जातकीया च त्वारिंशद्वत्तवद्वा सुबोधा
॥ ४९ ॥ इति श्रीकेशवदेवज्ञविरचितायां तैकपद्धतौ दशापाकाध्यायः
समाप्तः ॥ मगमतू ॥ शके १७३१ आषाढशुक्ल २ रवौ लिखितमिदं

६ ग्भ्योनमः॥३४॥शाकोद्योजनिमध्यमार्कभमुखंमासादितघुग्द
शास्त्रीष्टापंतत्रशकेसभादितरणिर्मध्योदशादौभवेत्॥घस्त्रीभू
तदशापथकत्रिकुरुताखांकांष्टत्त्वं॥३५॥तस्मात्सावयवाङ्गणा
त्यकरणात्साध्यादशादौखगाःक्षेपान्जन्मखगान्प्रकल्प्य
यदिवासाध्यादशासावनात्तेस्यष्टाश्रुतिविश्वसंक्रमव
शात्मासोदशादौतनुःपूर्वोक्तंजउकर्मचात्रहिमयातल्लुघव
दर्शितं॥३६॥चंद्रःप्राप्तेदशेश्वरस्यसुहृदुच्चैस्वर्गसंस्थो
दशनाथाद्धीनवसप्तमोपचयगो५॥१७॥३॥६॥११॥१०॥दद्या
द्युभातीतिच॥यस्मिन्मेत्रविधुःसजन्मानितनुःस्वायादिभाव